

Statuile de daci aflate pe *Arcul de triumf* al împăratului *Constantin cel Mare* din Roma

de Conf. Univ. dr. George V Grigore

Printre monumentele spectaculoase pe care le pot vizita turiștii ce aleg Roma ca destinație de vacanță, se află și *Arcul triumfal al împăratului lui Constantin I* (cel Mare), care a fost ridicat în anul 315 d. Hr.. Sus deasupra arcelor sale, tronează încă opt statui mărețe de daci. Impresionantul monument comemorează victoria lui Constantin asupra împăratului roman Maxentius, obținută la data de 28 octombrie 312, în Bătălia de la podul Milvian din Roma. Este cel mai mare arc triumfal roman care a supraviețuit până azi și ultimul monument de mari dimensiuni al Romei imperiale. Arcul e menit să îl reprezinte pe Constantin ca pe un continuator al celor mai mari împărați romani, renumiți pentru guvernarea înțeleaptă. Arcul a fost ridicat și pentru a celebra cea de-a zecea aniversare a domniei lui Constantin, fiind situat pe traseul triumfal al Romei. Monumentul are 21 de metri înălțime și 25,6 m lungime. Este format din trei arce. Arcul mijlociu este cel mai mare. Toate cele trei arce prezintă același raport între înălțime și lățime. Cele mai impresionante componente ale *Arcului lui Constantin*, vizibile de la distanță, sunt statuile de daci, care, se pare, au fost sculptate cu mult înainte de domnia lui Constantin. Arcul este o imensă îmbinare de elemente eterogene. Mai bine zis, multe dintre părțile sale componente au fost preluate de la alte monumente, ridicate de către împărații anteriori. O parte din panourile de marmură au fost preluate din *Arcul lui Marcus Aurelius* (împărat între anii 161 – 180). Pe monument sunt reprezentate scene în care Constantin ia parte la operațiunile militare (în partea de sud) sau își îndeplinește îndatoririle civice (în partea de nord).

Opt medalioane de pe fațadele nordice și sudice provin dintr-un monument dispărut, ridicat în cinstea lui Hadrian (împărat între anii 117 – 138). Fiecare dintre ele are un diametru de 236 cm. Scenele reprezentate includ o vânătoare de lei, o vânătoare de mistreți, o vânătoare de urși și ceremonii prin care erau cinstiți Hercule, Apollo, Diana și zeul Silvanus. Toate sunt sculptate în relief. Cele opt coloane au fost preluate dintr-un monument dispărut dedicat lui Flavian (Flavian dynasty între anii 69 – 96) în secolul I, în vremea războinicii daci, situați deasupra fiecăreia dintre ele, au făcut parte dintr-un monument ridicat în vremea împăratului Traian (Împărat Roman între 98-117). Sunt 8 statui de daci, dar niciunul nu este înarmat, așa că nu pot spune că este vorba de soldați. Sunt mai degrabă conducători, sau magi (Magii de la Istru, sau Marii Magiștri), făcând parte din casta ce posedă secretele Terrei (Sarabii). Arcul are și sculpturi confecționate anume pentru împodobirea sa. Între operele datând din epoca lui Constantin se numără frizele situate sub fiecare pereche de medalioane. Ele comemorează victoriile militare ale lui Constantin, înfățișând asediul din Verona (fațada sudică, partea stângă), confruntarea cu armatele păgânului Maxentius (fațada sudică, partea dreaptă), precum și o ceremonie de oferire de daruri (fațada nordică, partea dreaptă). Alte sculpturi de pe vremea lui Constantin reprezintă zeități ale râurilor, deasupra celor două arce mai mici. Pe fiecare dintre laturile mici ale monumentului există sculpturi rotunde reprezentând Soarele (partea de est) și Luna (partea de vest). Sub aceste reprezentări se află câte o friză care arată intrarea în Roma (est) și plecarea din Milano (vest). Constantin cel Mare, considerat de către creștin-ortodocși a fi „întocmai cu Apostolii”, precum și primul împărat creștin al Romei, a fost fiul lui Constantius Chlorus – general roman ce a devenit împărat. Tatăl lui Constantin a avut o ascensiune rapidă în armata romană și era originar din Dardania tracă. Este foarte probabil ca împăratul Constantin cel Mare, născut la Naissus (pe actualul teritoriu al Serbiei), să fi fost pe jumătate trac, ceea ce explică

opțiunea sa de a încorpora în grandiosul său arc triumfal de la Roma impozantele statui care înfățișează nobili daci.

Emoționat mi-am purtat pașii către acest splendid monument aflat la câțiva pași de celebrul Colosseum. Statuile străbunilor noștri erau acolo, sus. Privind liniștiți peste Roma actuală, dacii de acum 2000 de ani aveau încă în priviri acea cutezanță ce i-a făcut să aibă avântul necesar de a se opune celui mai mare imperiu din antichitate. Motivul pentru care împăratul roman ce a cucerit Dacia și-a dorit să fixeze în materialul scump al marmorei chipurile acestui popor misterios ne este și astăzi ascuns.

Surse: cunoastelumea.ro; doxologia.ro; efemeride.ro; libertatea.ro; basarabialiterara.com.md; destepti.ro; historia.ro

